

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Helyben háshoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Aszerkesztőség kéziratok visszaadására
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, június 2.

Az óriás lépései.

Mesékben hallottuk emlegetni azt az óriást, a ki csak felhuzta a csodacsizmat és hétmérföldeket tudott lépni vele. Álléptt heggyeken és völgyeken, nem volt akadály előtte a folyó és a tenger, ment egyenesen előre, mert a bűvös erő előtt nem volt legyőzhetlen akadály.

A mese átjátszik ime a valóságba.

Csodásan nagy, merész lépéseket látnak a vallás- és közoktatásügyi politika terén. Mióta Apponyi áll a kultuszminisztérium élén, két év óta többet tett, mint elődei két évtized alatt. A magyar közoktatásügyi alapjainak lerakása óta a további építés megakadt. Tantervek foltozására, holmi művészeti oktatás-fele jelszavak szélnek eresztésére és gyárilag készített üdvözlő levelekre szorított a közoktatásügyi politika, a vallásügyi politika pedig a két balkézrel csinált egyházpolitikai törvények keresztülerszakolása után csendes hallgatásba merült. Apponyi némely elődei alatt a magyar királyi vallás- és közoktatásügyi minisztérium volt a M. T. Akadémia után a legvastagabb porral belepelt testület.

Apponyi az az óriás, aki a tárcájá-

hoz tartozó ügyekben szédítő gyorsasággal tudja nemzetét előre vinni. Alkotásai mind megannyi erős alapjai a nemzet jövő fejlődésének. És a mellett valahányszor nemzetét erősíti, soha sem sérti a történelmi hagyományokat, a multak kegyelele által körülvelt intézményeket. Sőt reformjainak éppen azzal ad imponáló erőt, hogy mindeniket a multak gyökeréből sarjztatja ki.

Mit szólnak Apponyi Albert legújabb javaslatához a hitvallásos iskolázás el-
 lenségei?

Évtizedek óta felbukkan a magyar közéletben a szokott liberális szemtorgatással előadott kesergés, hogy a magyar tanügy hátramaradottságának, az iskolák egy része hazafiatlanságának oka a hitvallásos iskolákban keresendő. A nemzetiségi iskolák csaknem mind felekezetiiek is. Minthogy pedig — szerintük — nem lehet kivételt tenni és a hazafias hitvallásos iskolákat fenntartani, a többet becsukni: liberális észjárással oda lyukadtak ki, hogy tehát be kell zárni minden hitvallásos iskolát és az ingyenes állami iskolázást behozni az egész vonalon.

A sanda mészárosé volt bizony ez az okoskodás. A katolikus iskolákat akarta agyon ütni és a görög keletiek, meg a lutheránus tótok felé fenyegetőzött. A fenyegetés pedig olyan szépen

ki volt adtateremtettéve nemzeti paprikával, hogy lenyelték sokan gyanutlanul. Még tetszett is az okoskodás: lám csak, így milyen radikálisan megmagyarosítjuk az iskolákat! Eszükbe sem jutott, hogy ez a radikalizmus először is a legnagyobb igazságtalanság a hazafias iskolafentartókkal szemben, másodsor olyannyira megterhelné — fölöslegesen — az államot, hogy összeroskadna alatta.

És jött Apponyi és a radikális reformot, az ingyenes elemi oktatást a legszébb összhangba hozta a történelmi hagyományokkal. Kötelezővé teszi az ingyenes oktatást, eltörli a tandíjakat — hány szegény családapa homlokán simul ki a legmélyebb redő! — az iskolafenntartóknak azonban ragadja a tandíj elvesztéséből származható kár pótlását állami segély alakjában, de ezt a segélyt nem kaphatja meg más, mint hazafias iskola fenntartója.

Olyan világos, olyan egyszerű, és olyan igazságos ez az intézkedés, hogy szinte csodálkozunk lehet, hogyan nem jött rá eddig senki? Oly természetes megoldása ez a kérdésnek, összeegyeztetése a nemzeti állam és az iskolafentartók igazságának, a melynek csak egy zseniális elméből ki kell pattannia és egyszerre meghódít, lefegyverez min-

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Színházi furcsaságok.

Még ma is fölmerül ugyan néha az a panasza, hogy a közönség közül többen illetlenül viselkednek a színházban, és hogy nem tetszünk nekik drasztikus módon adnak kifejezést. Ez utóbbi eset különösen gyakori Olaszországban, ahol bizony még romlott narancscsal is megdöbálják a bukott színészt. De sok ekesen szóló példát lehetne felsorolni arra nézve, hogy így volt ez a multban is, sőt még rosszabbul. Például Marseilleben 1772-ben a közönség akkora zajt csapott a színházban, és ebből olyan általános verekedés támadt a nézőtérre, hogy a katonaságnak kellett kivonulni és rendet teremteni, mely alkalommal még lőttek is a népre. És mily egy hurok pendül ilyenkor a zajongók mindegyike; mintha bizony előre megbeszélte volna a cselekedet valamennyi. Bordeauxban a XVIII. században a közönség kifütyölte Lauloire nevű színművésznőt; valaki eközben a fütyölésbe belefáradván, ballábáról lehuzta a cipőt és dühösen a színpadra hajította. A rendőrség, hogy a tettet kinyomozza, előadás

után a közönséget egy szűk kijáraton át eresztette ki, hogy minden embert jól szemügyre vehessen: akinek ballábáról a cipő hiányzik, az a tettes, azt le kell tartóztatni. A közönség azonban észrevette a rendőrség szándékát. A mikor a szűk kijáraton át kifelé özőnlő közönséget mustrálgatták, a rendőrpáncsnok nagy örömmel tette rá a kezét, mindjárt az első emberre, akinek a ballábán csakugyan nem volt cipő. Csakhogy korai volt az öröme, mert ime, az utánna következő ember ballábáról is hiányzik a cipő, sőt a harmadik, negyedik utánna következő ember is cipő nélkül volt; valamennyi jelen volt néző, mint lehuzta a ballábáról a cipőt! Tessék már most igazságot tenni! Párizsban a XVIII. században élt valami Molière nevű lovas, aki jópénzért pompásan fegyelmezett csapatával a legjobb darabot és a legkitűnőbb színészt is megbuktatta és kifütyölte. A rendőrség végre is szigorúan ráparancsolt, hogy ne merészkedjen többé fütyülni. Molière szót is fogadott, hanem a legközelebbi alkalommal, ép a kellő pillanatban, rettentően kitért szájával hangosat ásitott. Több se kellett. Az egész közönség követte példáját s a darab fényesen megbukott. Marmontellel pedig az történt, hogy egyenesen ő adta meg a jelt

Kleopátra című tragédiájának a kifütyölésére. A közönség csakugyan unatkozott, de cserdesen türt. Az ötödik felvonásban Kleopatra aspis kigyóval harapítja meg magát és meghal. Erre az alkalomra Marmontel, hogy a realitás még jobban megkapó legyen, Vaucanson, híres automata-gyárossal mechanizmussal működő olyan aspis kigyót készíttetett, amely még a kigyó sziszegését is utánozta. Csakugyan, amikor a kigyó Kleopátra keblébe harapott, ugyanakkor hangos, inkább füttyszerű sziszegést hallgatott. Ebben a pillanatban megszólalt a nézőtérre egy recsegő hang:

— Igaza van a kigyónak én is az ő véleményén vagyok!

Lett erre olyan általános fütyülés, hogy szegény Kleopátra még a halottaiból is föltámadhatott volna.

Nem is olyan régen, 1895-ben, amikor Harding színész ellen tüntetett a közönség, hagyma, retek, répa, sőt két élő házinyul is, röpült vegyesen a színpadra. Ma már gondoskodás történt az efféle jelenetek ellensúlyozásáról: szervezték a claqué intézményét.

Ez ma már nagy faktor a színházi siker tekintetében. És jövedelmező is; amikor a párizsi opera claqué-intézője 1860-ban vissza-

Friedländer I. Izsó

angol uri-divat szabó

NAGYVÁRAD, Szent János-utca 14.

Értesitem az igen tisztelt vevőimet és a nagyérdemű közönséget, hogy a tavaszi és nyári idényre a ruhaszövet különlegességeim megérkeztek és azokból állandóan nagy raktárt tartok. Kívánatra mintákat házhöz küldök

Angol, skót és belföldi különlegességek.

Pontos kiszolgálás. — Modern szabás.

Izléses munka.

denkit. Hisz ez valóságos Kolumbus tojása.

Apponyi ezzel az egy lépésével nyeregbe emelte a hazafias magyar iskolákat, ellenben kerülhellenül legázol minden, a magyar nemzeti eszmével ellenséges kinövést. A régi, kipróbált, vihar-edzett tölgyeket megerősíti, a gaznak, gyomnak elmetszi a gyökerét. Örömmel, igaz gyönyörűséggel tapsol e javaslatához az egész ország; kivéve azokat, akik a hitvallásos iskola fehér lobogója alatt fekete magyargyűlöletet hirdettek és azokat, a kik viszont vallásüldöző mániájukat takargatták hazug módon nemzeti-szinű lepellel. A gyűlölködők kénytelenek letvni az álarcot és elpusztulni. Nem kár értük. A közoktatás nemzeti munkájában hadd érvényesüljön a béke, az egyetértés és ezek két tiszta forrása: a vallásosság és hazaszeretet.

Csak egyetlen árnyat látunk e szép képen: az ingyenes oktatás egy évvel hamarabb lép életbe az állami, mint a többi iskolában. Ez céltalan és helytelen versengést, konkurrenciát idéz elő, melynek csak az üzletben van helye. Az iskola nem bolt. Ezt az árnyékot azonban könnyű lesz eltüntetni s hisszük, el is tüntetik.

Minden becsületes magyar ember szíve ott van Apponyival az ő nemzeterősítő munkájában. Nagy, nemes lelkével együtt haladunk az igazság útján előre. Ilyen óriási haladásra a nemzetet csak szellem óriás viheti. Büszkéek vagyunk rá s elragadtatással látjuk benne csodákat művelni a két bűvös erőt, melyek segítségével áthatol legyőzhellenek vélt akadályokon, miniszter buktatásra készített ravaszcspadákön. Ez a két bűvös erő: a

hit és a haza szeretete: minden nagyság és becsüleesség alapja. *

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, június 2.

Elnök: Rakovszky István.

Az ülés tíz órakor kezdődik. Putnoky Mór a mentelmi bizottság előadója ismerteti a bizottság jelentését.

Elnök jelenti, hogy az appropriáció harmadszori olvasása következik.

A Ház a javaslatot harmadszori olvasásban is elfogadta és áttette a főrendiházhoz.

Ezután rátérnek a büntető novella reformjáról szóló javaslat folytatólagos tárgyalására.

Nagy Sándor: A Ház előtt levő javaslat nagyjában megnyugtatta őt. A család és sikkasztás büntetését szigorítani kívánja. Különösen ez az utóbbi büncselekmény valóságos erkölcsi privilegimpak örvend. (Ugy van.) A feltételes elítélést modern európai intézkedésnek tartja s ezért ennek egész lelkével hive. (Helyeslés.) A feltételes elítélést ki kell a fegyházzal sújtottakra is terjeszteni. Szól a kerítés büntetéséről is, amelyre nézve a francia, német és angol eljárást ajánlja. A pénzbüntetést nem kívánja feltételes büntetésnek közé sorozni.

A rabsegélyezést modern alapokon kívánja reorganizálni. (Helyeslés.) A büntetéseket kiállott embereket vissza kell adni a társadalomnak; a kiszabadult rabnak egy kis tőkét kell a kezébe adni, hogy új életet kezdhesen. (Tetszés.) A javaslatot elfogadja.

Nagy Dezső a feltételes elítélés megvalósítását helyesnek tartja. Reflektál Nagy Sándor kijelentéseire. Ő is osztozik vele azon nézetben, hogy a kerítést és a leánykereskedelmet

szigorú eszközökkel kell megakadályozni. (Helyeslés.)

Meg kell csinálni a gyámtörvény revízióját. A javaslatot elfogadja.

Gróf Eszterházy Móric: A gyámi törvény revízióját kívánja. Magát a gyámmá való kinevezést nagyobb körültekintéssel kell keresztülvinni. Több preventív intézkedést tartana helyesnek, a büntető novellába bevenni. A javaslatot elfogadja.

Fenyvesi Soma a becsület mai védelmét tarthatatlannak tartja. Évek mulnak el, amíg a sértett a törvénytől elégtételt nyer a becsületén ejtett sérelemért. (Ugy van.) Az előterjesztet novella, sok része kiváló jogászai érzékkel van megteremtve; így a feltételes elítélésről szóló része, amelyért elismerés illeti a minisztert. (Helyeslés.) A hatóság elleni erőszak büntetését enyhíteni kívánja.

A javaslatot elfogadja.

Elnök tíz perc szünetet ad.

Szünet után.

Vlád Aurél: A közigazgatás reformját kelene mindenekelőtt keresztül vinni, mert különben határtalannak tartja a részlet reformokat. A javaslatot nem fogadja el.

Nagy Emil: Büntető kodexünk, már megalkotásakor is rossz volt. Nem vették tekintetbe a nemzeti szükségletet; nem akarták a magyar jelleget kidomborítani; s így kaptuk meg azt a kodexet, amelyben tultengeni látjuk a kalmár szellemet. (Nagy zaj.)

Visontay Soma: Mit akar ezzel mondani.

Bródy Ernő: Miért hurcol be ide is praktikát.

Elnök: Rendre utasítom Bródyt.

Nagy Emil: Senkitől sem fogad el utasítást. Neki meg vannak a politikai elvei és azt mindenütt hangoztatja is. Ebben sem Visontay

vonult jól megérdemelt nyugalomba, utódja 80,000 frankért vette meg tőle a jogot. Ma már a claue-intéző fontos személylyé nőtte ki magát a festett világban; véleményük szinte dönt a darab sorsáról.

Salome nápolyi előadása és a Bergeret körül támadt polémia alkalmából, valakinek az az ötlete támadt, hogy egy claue-főnök vélményét kérje ki. Ez a fontos személy bizony a többek közt nagyon lesújtólag nyilatkozott a modern zenei irányról. A claueur-nemzettség fortélyairól így nyilatkozott: »Nem is hinnék, mily nehéz ma a közönséget a modern énekes iránt tapsra ragadni; akárhányszor csak úgy sikerül, hogy előbb a közönség egy részét füttyülésre ingerlem. Sokszor megesik, hogy a számmal titokban füttyülök, míg a tenyerem erősen tapsol; így mérséklem s irányítom én a tetszésnyilvánítást. A közönség akkor csupa dachból, a tapsolók pártjára áll és kész a siker, Könnyű lenne a dolog, ha nem volnának a nézőtérén szabadjegyes emberek, akik elvől mindent kifüttyülnék. Csakhogy az én fortélyommal is csinálnom kell élni. Az énekesek azt akarják, hogy az egész színház tapsoljon; csak a tapsorkán tetszik nekik. Ezért néha egy kis fogással is élek. A múlt évben egy bariton énekes részére kellett mindenáron tapsot ki-

csikarnom. Amikor épen végére ért a dalnak, ezt a szót röpittem végig a nézőtérén: Itt van! Itt van! Mindenki azt hitte, hogy az aostai herceg érkezett a színházba s valóságos tapsorkán zugott végig a nézőtérén. Megvolt a siker. Sajnos, ezt a fogást nem lehet mindig alkalmazni. A mai színművek sem alkalmasak többé a zajos tetszésnyilvánításra. A jó, régi melodramai operákkal letűnt a mai csillagunk is. Ma már nincs többé dallam, nincs párdal, nincs románc a műben. Egy Wagner-féle opera oly egységes és tömör, hogy abban nincs annyi rés, ahol egy kis tapsot, ismétlést vagy akár csak egy kis tetszémorajt is rögtönözni lehetne; csak épen a fölvonások fináléja kínálkozik erre a célra. És ime, Strauss is egyetlen egy felvonást, egy finálét irt! A prima ballerina után el fog tűnni a tenorista is. De még én is! Különben magam sem bánám; valamicskét félre-rakhattam öregségemre. A jövő esztendőre magam is felcsapok zsölye-bérlőnek!«

Mire megvénültünk.

Irta: Dr. Lázár Miklós.

Az öreg orvos szomorúan mosolygott, amikor végig olvasta azt a hosszú levelet, amit íróasztalán talált, amikor beteglátogatásairól

hazatért. Hosszasan merengett. Élete legszebb időszakának képei feltűntek előtte, amikor mint fiatal katonarvos az orosz határszélen fekvő helyőrségnél első uagy szerelmét élte át. Zongoratanitónő volt a kis városkában és bár viruló szépsége vonzotta a város öregét, fiatalját körülrajongták méltóságával és tiszta fenségével nemcsak a bizalmasokat tartotta távol magától, hanem a kis város pletykáját is. A helyőrség parancsnokának házában, a kinek leánykáját tanította, ismerkedett meg vele. Az orvos maga is hegedült és műkedvelést jóval fölülmuló tökéletességgel játszott a hangszeren. Természetes volt, hogy nemsokára barátságot kötöttek, amelyből a szerelem fakadt. Nem gondolhattak egyelőre a házasságra, de a fiatal katonarvos sem viselte zsebregdult kezekkel a balsorsát. Hanem egy napon azzal a meglepő kijelentéssel lépett a leány kis szobáskájába, hogy nem hajlandó szerelmük sorsát a szerencse esedékességétől függővé tenni. Nem lesi, hanem kiküzdji a szerencsét! Ezért India hollandi birtokain vállalt alkalmazást, ahol öt esztendő alatt olyan vagyona tesz szert, hogy az esküvőt megtarthatják.

A leány szörnyen megrémült, de ő meggyőzte és a mindkettőjük sorsára nézve döntő óra hosszú, forró csókban végződött. Két hét-

Aki olcsó és elegáns ruhát akar viselni az keresse fel

GELBERT MÓR uriszabó szalonját

Kapucinus-utca 5. szám. I. emelet. Justh-palota.

Hol megérkeztek készpénzzel vásárolt angol és hazai divatkelmék, melyekből mivel olcsón sikerült bevásárolnom már 22 forinttól kezdve készítek elsőrendű ruhákat mérték szerint, elsőrendű kivitelben. A n. é. közönség b. párfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

Divatos munka. Elsőrendű szabás. Vidéki meghívásra szívesen jövök.

Gelbert Mór uriszabó.

taytól, sem Bródytól oktatást nem fogad el. (Zaj.)

Elnök (csenget): Rendre utasítja Bródyt, aki folytonosan közbe szól.

Nagy Emil: Kijelentését úgy értette, hogy a törvény az erkölcsi javakat nem védi eléggé. A családokról szóló szakaszt szigorítani kell.

A magyar virtust sokszor kegyetlenül büntetik. Pedig a virtuskodásból bevett fejű legény már másnap vigan kaszálni megy. (Derűtség.) Az ilyesmiért csendőrség lepi el a falut, holott a csalást büntetlenül viheti végre ott bárki. (Ugy van.) A javaslatot elfogadják.

Visontai Soma: Nagy Emilnek és Olainak válaszol. Az a kérdés nem olyan rossz, amint arról Nagy Emil nyilatkozott. Harminc évi gyakorlat alatt mutatkoztak csak lassacskán a kodex hiányai.

Nagy Emil: Alapjában volt rossz.

Visontai: Magyar szellem is van benne (Nagy zaj. Derűtség.)

Kiáltások: Még éjtélkor sem jár benne magyar szellem.

— Keleti magyar szellem!

Visontai: Ha összehasonlítom az akkori képviselőházét a maiéval.

Kiáltások: Meg lehet elégedve a mai nívóval.

Elnök: Ne tessék inparlamentáris kifejezést használni. (Derűtség.)

Visontai: Nagyobb becsüléssel kell egy olyan alkotásról szólani, mint a Csemeghy-féle büntető kodex.

Giesswein Sándor elfogadja a javaslatot, azonban azt sok tekintetben hézagossá találja.

Csizmázia előadó a föltételes büntetéseket nem tartja helyesnek.

Günther Antal a revíziókat oly tulságosan való kibővítése nem vihető egyszerre keresztül. A mostani revízió abban a szellemben ké-

szült, hogy a bíró ne tartsa magát földöntuli lénynek, hanem igazságosan ítélhessen az elbukott ember fölött. A részletesebb revíziót a tavaszi ülésre hagyja Kéri javaslatának elfogadását.

A Ház a javaslatot általánosságban elfogadja.

Az ülésnek 2 órákor lett vége.

A bankbizottság ülése A bankkérdésben e hó 3-án, azaz ma és holnap délután 5 órákor értekezlet lesz, melyen a szakértők meghallgatása lesz napirenden. A szakértők meghallgatása 10 napnál tovább nem fog tartani. Naponként három szakértőt fognak meghallgatni.

Ingyenes népoktatás és a nemzeti-ségek. Az ingyenes népoktatásról szóló törvényjavaslat nagy izgalmat keltett a nemzeti-ségi pártban. Ugyanis a javaslat egyik szakasza értelmében az ingyenes oktatás által megszűnő tandíjvédő csak úgy kárpótoltatik az állam által, ha az illető iskola megfelel azoknak a rendelkezéseknek, melyeket az 1907. évi új iskolai törvény a magyar nyelv tanítása érdekében előírt. Ez a szakasz főképp a román iskolákat sújtja.

A nemzeti-ségi tegnap délután értekezletet tartottak, melyen állást foglaltak a javaslattal szemben.

Ujság a gyermek kezében.

Debrecenből írják: A pénteki esküdtészek tárgyaláson egy vézna tizennégy esztendőes kislencleány állott azzal vádolva, hogy gondozójának pár hónapos csecsemőjét bosszúból felakasztotta. Azt kérdezte tőle a tárgyalási elnök:

— Honnan vetted te erre a rémes tette

a gondolatot. Tudatában voltál, hogy mi lesz a következmény?

A leány, ki nagy értelmiséget árult el, fiatal kora hiányos nevelése dacára, rendkívül okos, szellemileg fejlett. Irni, olvasni folyékonyan, nagyon szépen tud, bár csak három elemi osztályt végzett, így válaszolt:

— Nem igen tudtam én, hogy ide jutok. Gondozó apám hordatta a »Népszavát.« En mindig elolvastam. Nagyon sok gyilkosság, rablás volt benne. Hát én is így cselekedtem. Azt hittem, hogy csak az fog következni, hogy bele kerülök abba az ujságba. Az meg nem olyan baj, mert kiírják abba az Istent és Jézus Krisztust is.

Ime tehát! Ez a szerencsétlen gyermek, ki nem tudja, ki az apja, nem tudja merre van az anyja, szülő gyöngéd nevelését, oktatását, tanítását soha nem ismerte, nem volt mellette soha az anyja, ki imádkozni megtanította volna — és ez a gyermek valláserkölcsei tudását a Népszavából meríti. — Ujságból elolvassa a gyilkosságokat, rablásokat, a véres eseteket garmada számára és ez az olvasmány nyomot hagy lelkében, gondolkodásában kialakul egy olyan világnézet, mely csak vért, vért, emberi aljasságot ismer. Es a legközelebbi esetenél gondolkodása érvényesül a szinte öntudatlanul végrehajtja az ujságban olvasott esetek analogját.

De ez csak egy példa. A büntető jogászok tudnák megmondani, hogy hány és hány olyan büntetett kerül az igazságszolgáltatás elé, mely az olvasmányok hatása alatt keletkezett. Hány furfangos tolvajt nevelnek a detektív regények, hány vádlottat csinálnak az ujságok közleményei.

Dehát, ujságírói nyelven szólva, a népnek vér kell. Egyetlen mód, hogy ne adjunk a gyermek kezébe ujságot. Az ujságot nem gyermekeknek készítik. Még a felnőtt ember is alig tud a nyomtatott betű hatásából kibontakozni, hát még a fejletlen, kellő felfogású és értelmi képességgel nem bíró zsege gyermeklélek. Azért a szülők nagyon vigyázzanak gyermekeik olvasmányára.

Gyilkosság egy vizecsepp miatt.

Tegnap reggel a Budapest felől jövő vonat egy súlyosan megsebesített munkásembert hozott. Az embert a vonaton szurta meg egyik társa egy valóságos semmiség miatt.

Az esetről tudósításunk a következő:

A Budapestre indult 508. számú személyvonat tegnap reggel vasuti munkásokkal volt megtelve. A munkások egy része Hajasd községből indultak tegnapelőtt délután, hogy Kolozsvárra menjenek a vasuti üzletvezetőséghez. A munkások összezsúfolva a kocsi-ban előbb beszélgetéssel töltötték az időt, majd egy része a kocsi-ban úgy ahogy lehetett leteküdt aludni.

A munkások kocsi-ból egyszerre éktelen lármára, segélykiáltások hallatszottak, mire valaki meghuzta a vészféket s a vonat megállott. A munkások már mindnyájan talpon voltak s Mátyás István 65 éves munkás körül csoportosultak. Mátyás ruhája csupa vér volt. A vérző em-

tel később bucsut vett szerelmétől ... Sarabaja-ból minden hajópostával küldött levelet.

Azétán elmaradtak a levelei, egy évig, két esztendőig, míg végre a harmadik esztendőben arra a meggyőződésre jutott, hogy vagy áldozatul esett a gyilkos éghajlatnak, vagy elfelejtette őt és egy esztendővel később térjhez ment egy másikhoz.

Az orvost súlyos betegségek és más sorscsapások erősen megviselték, úgy hogy esztendőkre a hollandi kormány részére is veszendőbe ment. Ereje és erélye végre diadalmaszkodott és végre sikerült neki a vad malagok köréből megmenekedni.

Mikor a legközelebbi kormány állomáson feltűnt, valoban fejedemet megilletően ünnepele-ték. Rendkívült gyarmatpolitikái, néprajzi és tudományos anyagot halmozott össze és ezért a hollandi kormány százezer forint tiszteletdíjjal tüntette ki.

A legközelebbi gőzessel Európába utazott. Budapesten megkapta ideálja levelét, aki akkor már két gyermek anyja volt.

Életének és szerelmének ezt a szakát befejezettnek tekintette és mint orvos a fővárosban telepedett le, ahol csakhamar nagy gyakorlatra tett szert.

És most, tíz esztendővel később levelet kapott tőle! Mint barátjától és orvostól kért tanácsot, hogy hol töltsen gyermekeivel a nyarat.

A gyermekek vérszegények, néki pedig csuzos bántalmak vannak.

Órákig tartotta kezében a levelet, aztán megírta válaszáat:

»Igen tisztelt nagyságos asszonyom! Mióta indiából visszatértem minden nyaram Lipiken töltöm. Azokat a betegségeket, miket a tropikusokon szerezni lehet, ott vesztettem el és azóta Lipiknek hálás törzsvendége lettem. Azok az orvosi tapasztalatok, miket minden égvő alatt szereztem, feljogosítanak arra, hogy Önnek Lipiket különösen egy szempontból ajánljam, ugyanis a »csodaszép május havának« szempontjából. Megjegyzem, hogy a június nem kevésbé szép. Májusban és júniusban a Lipiki park valóságos viruló csoda. A levegőt balzsamos illatok lengik át, mint az indiai óceán lázmentes paradicsomi szigetein. Nem akarok beszélni a források gyógyhatásáról, ezt házi orvosára bízom, csupán annyit óhajtok megjegyezni, hogy alig ismerek olyan betegséget, a mit Lipik ki ne gyógyítana.

Jöjjen ide leánykájával, de jöjjen májusban vagy júniusban, még mielőtt a főszezon beállana és a fürdővendégek özönlése megkezdődne. Szeretném önt látni a lipiki leirhatlan májusi pompa közepette, — kifejezhetem ezen óhajításomat, mert India öreg emberré változtatott.«

Értesitem a n. é. közönséget, valamint igen tisztelt megrendelőimet, hogy a

tavaszi- és nyári idényre

angol skót és belföldi szövetkülönlegességeim megérkeztek.

Fischer Márton uri divat szabó

KERT-UTCA 1. SZÁM. (Szent László-tér sarok.)

Pontos kiszolgálás.

Modern szabás.

bert azonnal gyógykezelés alá vették s a vonat tovább ment.

Nagyváradon már tudtak az esetről s az állomáson a megszuert emberre a mentők vártak, akik Mátyás Istvánt beszállították a kórházba. Az ügyészség és a rendőrség részéről a helyszínrre kiszállottak Szegedy Lajos és Cséglédy István, akik kihallgatták a megszuert embert és a tanukat.

Mátyás István azt adta elő, hogy a többet magával egy kocsiiban utazott Gáspár Andrásal. Gáspár a kocsi padlójára feküdt le aludni. Az alvó ember mellett a padon Mátyás János, Mátyás István 17 éves fia volt. Sáp állomást mikor elhagyta a vonat Mátyás István vizet kért a fiától. A viztartó korsó a kocsi polcán volt s a fiu onnan adta oda atyjának. Mátyás István ivás után a korsót vissza nyújtotta fiának, aki azt rendesen helyére akarta visszatenni. A korsóról ekkor egy vízcepp esett le s Gáspár Andrásnak arcát érte.

Gáspár álmából felébredve anélkül, hogy magyarázatot kért volna állati dühvel ragadta meg kését s iszonyu káromlással azt Mátyás Istvánnak gyomrába döfte. A szurástól Mátyás megtántorodott. — Gáspár másodszor is akar szurni, azonban ekkor a megszuert embernek fia Mátyás János és Kovács István rávetették magukat a dühödte emberre s lefoglák. Hosszas dulakodás fejlődött ki a három ember között mig végre sikerült a kést kicsavarni kezéből.

A veszedelmes embert ezután Nagyváradig fogva tartották, ahol is a rendőrségnek adták át. Mátyás Istvánt sebével a kórházba szállították, ahol dr Pap Demeter vette gyógykezelés alá. A szurás életveszélyes azonban, ha sebláz nem áll be némi remény még lehet felgyógyulásához.

Gáspár András kihallgatása után átfogják kísérni az ügyészséghez.

UJDONSÁGOK.

A NAGYVÁRADI FÜRDŐK ÚJ MENETRENDJE. NAGYVÁRAD—PÜSPÖK-FÜRDŐ.

	reggel	d. e.	d. u.	d. u.	este	este
Nagyvárad ind.	7 50	9 50	2 10	4 50	6 40	9 17
V.-Velece >	8 01	10 01	2 21	5 01	6 52	9 28
Rontó >	8 16	10 16	2 36	5 16	7 06	9 43
Püspökfürdő érk.	8 21	10 21	2 41	5 21	7 11	9 48

PÜSPÖK-FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

	d. e.	d. e.	d. u.	d. u.	este	este
Püspökfürdő ind.	8 59	10 59	3 19	5 59	7 49	10 32
Rontó >	9 04	11 04	3 24	6 04	7 54	10 37
V.-Velece >	9 17	11 19	3 37	6 17	8 07	10 50
Nagyvárad érk.	9 27	11 29	3 47	6 27	8 17	11 00

NAGYVÁRAD—FÉLIX-FÜRDŐ.

	d. e.	d. e.	d. u.	d. u.	este	este
Nagyvárad ind.	8 00	10 00	2 20	5 00	6 50	9 27
V.-Velece >	8 11	10 11	2 31	5 11	7 02	9 38
Rontó >	8 16	10 26	2 46	5 26	7 16	9 53
Félix-fürdő érk.	8 33	10 38	2 53	5 33	7 23	10 00

FÉLIX-FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.

	d. e.	d. e.	d. u.	d. u.	este	este
Félix-fürdő ind.	8 40	10 40	3 00	5 40	7 30	10 18
Rontó >	8 47	10 47	3 07	5 47	7 37	10 20
V.-Velece >	9 00	11 09	3 20	6 00	7 50	10 37
Nagyvárad érk.	9 10	11 19	3 30	6 10	8 00	10 47

* **A bolgár fejedelem Szombathelyen.** Szombathelyről jelentik: Ferdinánd bolgár fejedelem augusztus 18-án Szombathelyre érkezik. Abból az alkalomból, hogy ő felsége Ferdinánd fejedelemet a Szombathelyen állomásozó 11. huszárezred tulajdonosává nevezte ki, Horváth Lajos ezredes küldöttség élén megjelent Szófiában a fejedelem előtt, ki akkor kilátásba helyezte, hogy a látogatást viszonzni fogja, hogy ezredét személyesen is megismerje.

* **Miniszeri biztos a női kereskedelmi tanfolyamnál.** A kereskedelmi miniszter a nagyváradai női kereskedelmi tanfolyam tanévzáró vizsgálatára Huzella Gyula kir. keresk. tanácsos kereskedelmi és iparkamarai elnököt küldötte ki miniszeri biztosá.

* **Rendkívüli közgyűlés.** Ez idő szerint Nagyvárad város legégetőbb kérdése a vízvezeték kibővítése. Az idei nyár fogja megmutatni, hogy mennyire fontos ennek a kérdésnek megoldása a nagyközönségre. A város házán ugyan eszmék hiányában a vízmű időnkénti lezárását tartják célravezetőnek, azonban ez csak a közönség zaklatására vezet s a bajt csak ezáltal mérsékeli. De ne feledjük, hogy már februárban, tehát téli időben mily bajok keletkeztek a vízszolgáltatás körül s ha hirtelen be nem következik az esőzés, még a tél folyamán benne lettünk volna a vízműzériákban. Most már el kell ismernünk, a tanács arra az utra lépett, amelyet egy évvel ezelőtt kellett volna követnie. A polgármester mielőbb dűlőre akarja vinni a vízmű kibővítésének az ügyét. Holnap, csütörtökön délutánra rendkívüli közgyűlésre hívja össze a törvényhatóságot, amelyen a kibővítéshez szükséges területvétel, illetve kisajátítási eljárás felett határoznak. A rendkívüli közgyűlése a polgármester a következő meghívót bocsátotta ki a törvényhatóság tagjaihoz:

Valamennyi Bizottsági tag Urnak. A városi vízvezeteki mű kibővítése tárgyában folyó évi június hó 4-ik napján (csütörtökön) délután 4 órakor megtartandó rendkívüli közgyűlésre bizottsági tag urat tisztelettel meghívom. Nagyvárad, 1908. június 1. Rimmler Károly polgármester.

* **A miniszter a tüdőbetegekért.** Glace Antal főispán buzgó fáradozásának köszönhető, hogy Nagyváradon a tüdőbetegek részére szolgálgó rendelő intézetén kívül közelebb már egy modern berendezésű üdülőhely is létesül a szegény tuberculositikus betegek számára. A nagyváradai hegyen már építik az üdülőhelyet, dr Gerő Sándor orvos felügyelete alatt. Az intézet a vasutállomás fölött levő hegytetőn épül. Tegnap megérkezett Nagyvárad városához a belügyminiszter leirata, amely szerint a miniszter az üdülőhely fentartására évi 6000 korona állandó évi államsegélyt engedélyez. A tüdőbetegek rendelő intézetének évi államsegélyét pedig 4000 koronáról 7000 koronára emeli fel.

* **Panasz a máv. régi kocsijai ellen.** A püspökladányi és füzegvármati állomások között még mindig a régi személyszállító kocsik közlekednek. A régi kocsik úgy alkotásuknál, mint régiségüknek fogva inkább valók már muzeumba, mint személyszállításra. A kocsik miatt már nagyon sok panasz merült fel s ezek alapján legutóbb a sárréti járás főszolgabírója kérte az alispánt, miszerint hasson oda, hogy a jelenlegi kocsik helyett más, a kívánalmaknak megfelelő kocsikat alkalmazzanak. Az alispán kérte is azt az üzletvezetőségtől, ahonnan tegnap érkezett meg a válasz. A válasz szerint jelenleg oly nagy a kocsihány

a vasutnál, hogy nem vonhatják be a régi kocsikat egyelőre.

* **Az ipartörvényjavaslat második része.** A kereskedelmi minisztériumban már teljesen elkészült az ipartörvényjavaslat második része. A terjedelmes munkát most végső revízió végett Sztterényi államtitkár előtt van, aki rövidesen elkészül ezzel a munkájával, úgy, hogy az Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter jóváhagyása után legkésőbb június 15-ig megjelenik és ugyanazon a módon fog az érdekeltség körébe eljutni, mint az első füzet.

* **A megyei közigazgatási bizottság ülése.** Biharvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt fogja megtartani rendes havi ülését. Az ülésen a rendes folyó ügyek kerülnek tárgyalás alá.

* **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk Sarkady Tihamér gör. kath. kanonok életének 76 ik évében ma este fél 11 órakor meghalt.

* **Visszaküldött szabályrendelet.** Nagyvárad város törvényhatósága szabályrendeletet készített az ebek tartásáról s felküldte jóváhagyás végett a belügyminiszterhez. Tegnap azonban az összes iratok visszaérkeztek a városhoz jóváhagyás nélkül. A miniszter értesíti a várost, hogy a veszetségi esetek az egész országban mind gyakoriabbak, s ezért a földművelésügyi miniszter egységes szabályrendelet-mintát készít az ebek tartásáról. Ezért a Nagyvárad város törvényhatósága által alkotott szabályrendeletet nem vette tárgyalás alá sem, hanem a közelebbi leküldendő szabályrendelet tervezet alapján készítse el a város az ebek tartásáról szóló szabályrendeletét.

* **Az adófelszólamlási bizottság elnökei.** A belügyminiszter értesítette Nagyvárad városát, hogy a III-ad osztályu kereseti adók tárgyalásánál a nagyváradai kir. pénzügyigazgatóság székhelyén működő adófelszólamlási bizottság elnökévé Hranyczy Károly nyug. megyei árvaszéki elnököt, helyettes elnökül pedig Géczy Lajos nyug. püspökségi uradalmi főtitkár nevezte ki.

* **Egy derék családanya halála.** Őszinte, mély részvétellel értesülünk a gyász esetről, mely városunk egyik köztisztviselőben álló családját: a Jelinek családot sujtotta id. Jelinek Ferencné szül. Málik Franciska halálával. Az elhunyt derék családanya egy év óta súlyosabb természetű szervibajban szenvedett s hétfőn este, élete 66-ik évében szenvedéseitől megváltotta a halál. Temetése ma, szerdán délelőtt fél 9 órakor lesz a Teleky-utcai gyászházánál. A családi gyászjelentés a következő:

Jelinek Ferenc úgy a maga, mint gyermekei Ferenc és neje szül. Méry Ilona, Géza és neje szül. Benkő Ilona, Sándor, unokája Ferike, továbbá a rokonok nevében is igaz és benső fájdalommal tudatja a felejtetlen hitvesnek, a gondos és igaz édesanyának, a jó nagymamának, a szerető rokonok Jelinek Ferencné szül. Málik Franciskának életének 66-ik, legboldogabb házasságának 40 ik évében, hosszú szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után a folyó évi június hó 3 án délelőtt fél 9 órakor a Teleky-utcai gyászházából, a róm. kath. egyház szertartása szerint a Szt.-László templomban tartandó engesztelő szentmise után az újvárosi központi temetőben helyezük örök nyugalomra, mely végtisztességtételre az elhunyt ismerőseit meghívjuk. Nagyvárad, 1908. június hó 1 ső napján. Az örök világosság fényeskedjék nekik!

* **Tanulmányi kirándulás.** A nagyváradai róm. kath. tanítóképző 28 növendéke a tegnapi nap folyamán igazgatójuk: Heilinger József és öt tanáruk vezetése mellett szép tanulmányi kirándulásban vettek részt. Megtekintették a természeti szépségekben bővelkedő

jávdölgyét s a bennefekvő remeczi gőzfűrészt telepet. Visszajövet a Zichy-féle révi cseppkő-barlangot szemléltek meg, melynek szépségei sokáig emlékezetében lesznek úgy a tanulmányi kirándulást vezető tanárok, mint a tanuló ifjúságnak.

* **Nesstor József halála.** A nagyváradai társadalomnak egy kedvelt tagja, Nesstor József hunyt el tegnap délután. Az elhunytat nemcsak városunk társadalma, de az ország nagy részében ismerték. Fiatalléveiben a magyar hazaszeretet, mely akkor az egész nemzetet talpra állította, őt is magával ragadta. Mint honvédhadnagy a szabadságharcban több ütközetben vett részt. Később mint alügyész Brassóban teljesítette hivatását, még pedig nagy elismerésére a felsőbb hatóságoknak. Brassóból jött Nagyváradra s itt huzamos ideig volt törvényszéki bíró. Nyugalomba vonulása után mint ügyvéd szerepelt. Becsületes munkájával és rokonszenves viselkedésével a társadalmat megnyerte és ezért most nagy részvételt tölt el mindenkit a gyászban. Az öreg ur csak vasárnap lett beteg s már tegnap délután hat órakor meghalt életének 79-ik évében. Az elhunyt felesége, Bócz Irma s József és Aurél gyermekei kivül rokonság gyászolja. A temetés holnap délután 3 órakor lesz a Szilágyi Dezső-utca 12. sz. gyászházból.

* **Az Edison-színház előadásai a Bazar-kertben.** A legutóbbi műsor szenzációs sikere kijutott az Edison színház új műsorának is, melyet tegnap mutatott be a nagyközönségnek a Bazar-kertben. Nagyszerű látványosságokon kívül két megrázó dráma szerepel a műsoron s egy hajótörés megdöbbentő képe is látható. A drámák komor hatását ellensúlyozzák a kacagtató bohózatok, melyek állandó derűtségben tartják a közönséget. Az Edison legújabb műsora méltóan sorakozik az eddigi nagy sikerekhez s a közönség, ha igazán pompás szórakozás után kívánczik ezt a legteljesebb mértékben megszerezheti a Bazar-kerti tényleg előadásokon.

* **Tűz a Rimanóczy-gyártelepen.** Tegnap délelőtt élénk tűzlárma csődítette össze a népet Katonaváron. A Rimanóczy-féle gyártelepen a gyárkérmény tövében a gépház teteje a kéményből kipattant szikráktól lángot fogott. A tüzet a gyári munkások észrevették és még idejekorán eloltották. A kivonult tűzoltóságnak semmi dolga sem akadt.

* **Legújabb látványosság.** Nagyváradon a város háza közvelein közelében lévő *Körösparti Komló kert vendéglő*, amely teljesen újonnan átalakított megnyílt. A vendéglő csaknem egyetlen a maga nemében. A Körös partján van, por, meleg nincs, de van 10 komló lugas (kedvezőtlen idő esetén tágas, fedett helyiségek) tündéres kivilágítás, kitűnő borok, kőbányai csapolt sör, jó magyar konyha. — A vendéglős Bors János, — ki régi jó ismerőse a nagyváradai közönségnek, — ezeken felül még elsőrangú cigányzenével és katonazene, automatával is mulatja a közönséget.

* **Kerti mozgófénykép előadások ingyen.** A kert-utcai »Nemzeti-szálloda« nagy kerthelyiségében esténként mozgófénykép előadásokat tartanak — igen szép, naponként változó műsorral teljesen díjtalanul. Tekintve, hogy az előadások nemcsak szórakoztatók mulatságosak, hanem tanulságosok is, érthető, hogy a kert rendszeren zsufolásig megtelik. Állandóan frissen csapolt kőbányai sörről, tisztán kezelt borokról, kitűnő magyar konyháról, jó cigányról és pontos kiszolgálásról az első, nyösen ismert vendéglős gondoskodik.

* **Legdivatosabb nemez és szalma kalapok három koronától kezdve REICHARD áruházában kaphatók.**

* **MOLNAR H. Bémer-téri cukrászdájában állandóan 2-szer naponta friss Mignon kávéhoz való sütemények és tea-sütemény kapható. Telefon 395.**

ÁVIRATOK.

Rauch Pál Budapesten.

Budapest, június 2. A horvát bán holnap Budapestre érkezik. A bán a kormányoknak fog jelentést tenni a horvát helyzetről.

Ismét Wahrmund.

Insbruck, június 2. Wahrmund levelet intézett az egyetemi tanácshoz, a melyben tudatja, hogy a nyári félévben hetenkint 2-szer előadást fog tartani a házassági jogról. A német liberális diákok a délelőtti folyamán sokáig tanácskoztak a rektorral, aki azt mondta, hogy a kormány véglegesen beakarja zárni az egyetemet, de a tanári kar tiltakozik az ellen. A liberális diákok is tiltakoznak az egyetem bezárása ellen s ha ez mégis megtörténne, általános sztrájkot kezdenek. Ma délután a nagy zavargás miatt a helytartóság rendeletére bezárták az egyetemet.

Prága, június 2. A Bohemia értesülése szerint Wahrmund a jövő téli félévtől kezdve a prágai német egyetemen az egyház jogot fogja előadni.

Pálffy János gróf halála.

Bécs, június 2. Pálffy János gróf itteni palotájában ma délelőtt 10 órakor 79 éves korában meghalt. Néhány évvel ezelőtt szélütés érte s azóta folyton betegeskedett. Mult csütörtökön olaszországi utazásából visszatérve, állapota nagyon veszedelmesre fordult s ma délelőtt 11 órakor 24 órai agónia után meghalt. Pálffy gróf a többi közt örökös pozsonyi főispáni címet is viselt, mely tisztséget a 60-as és 70-es években tényleg gyakorolt is. Nagy műbarát és gyűjtő volt. Műkincseit Budapesten külön intézetben fogják elhelyezni, melynek Pálfymúzeum lesz a neve. Az elhunyt a leggazdagabb magyar mágnások egyike volt. Evi tiszta jövedelme 6 millió korona volt. Párisban is volt egy fényes kastélya. — A gróf nem hagy hátra családot, legtöbb birtoka Pozsony és Nyitra megyében van, ezenkívül Franciaországban is vannak kiterjedt birtokai.

Görög bandák rémtette.

Berlin, június 2. Konstantinápolyból azt sürgönyzik ide, hogy harminc bolgár munkásnak egy görög banda által Szalonichi kapui előtt történt lemészárlása az egész várost izgatottságban tartja. A szalonikii konzulok nagyköveteikhez intézett jelentéseikben hangsúlyozzák, hogy nem szabad eltérni azt, hogy a város kapui előtt ilyen borzalmak történjenek, mert ez a nyugalmat a városban is megzavarhatja.

EGYESÜLETEK.

A nőegylet ünnepélye a Rhédey-kertben. A biharmegyei és nagyváradai nőegylet nagy ünnepélyre készül. Pünkösd vasárnapján délután a Rhédey-kertben pünkösdünnepélyt rendez a nőegylet Erzsébet leányárvaháza és Lujza menháza javára. A nőegylet derék elnöksége és védőhölgyei gondoskodnak

gazdag műorról, hogy bőven kijusson a közönségnek a szórakozásból. A zenét Bura Károly kitűnő zenekara szolgáltatja. Az ünnepély kezdete délután 4 órakor.

TANÜGY.

Az Országos Katholikus Magyar Iskolaegyesület működése köréből.

Érdekes és mindenestre nagy fontosságú ténykedéssel vonja magára az Országos Katholikus Magyar Iskola Egyesület a magyar katolikus világ figyelmét s nagy részben elismerés is.

Igen ügyes és eredményeiben messze kiható vállalkozásba ugyanis az által, hogy egy szintén altruisztikus alapokon álló hatalmas intézménnyel a »Gazdik Biztosító Szövetkezetével« szerződés szerű összeköttetést létesített az ország területén található és katolikus vonatkozású épületek s mindennemű éghető objektumok egységes tűzkár elleni biztosítása tárgyában.

Midőn tehát elismeréssel adózunk a vezetőségnek ügyes gondolatáért, melylyel a katolikus iskolák ügyének istapolására ilyen még alig feltedezett új jövedelem forrásról gondoskodott egyuttal szerencsésnek tartjuk a vállalkozást abban az irányban is, hogy ily egységes alapokon a katolikus egyház vezetőinek birtokain levő épületek, felszerelések, a kath. egyházi és iskolai vagyon, sőt az említett egyesület tagjai biztosításai előnyös és mondhatni igen olcsó elhelyeztetést is lehetővé tette.

Ezt a fontos kérdést megoldotta egy aránylag még fiatal, de méreteiben már is hatalmas és folyton fejlődő és izmosodó szövetkezeti intézmény többletről s az említett ügyletek összes jutalékait az iskolaegyesületnek engedte át céljai, intenciói előmozdítására.

Ha tekintjük az említett Szövetkezet működését, mely gróf Zselánszky Róbert v. b. t. t. mint elnök, Herceg Esterházy Miklós és Szentiványi Arpád mint alelnökök, zsitvabesnyői Rubinek Gyula, Emödy József orsz. képv. stb. kiválóságainak vezetése mellett mindenkor a magyar gazdaközönség legteljesebb megnyugvására szolgálta a magyar biztosító közönség érdekeit, a szövetkezeti eszmében rejlő nyeresékes célzat teljes kizárásával, — nyugodtan tekinthetünk az Iskola-Egyesület új vállalkozása elé, mely bizonyára meg fogja teremni gyümölcsét.

Ezen vállalkozást pedig egyáltalán nem befolyásolja és nem is befolyásolhatja az a körülmény, hogy a »Gazdik Biztosító Szövetkezet« konkurrencsei, a különféle biztosító részvénytársaságok, ezen szerződéses viszony létrejött halatára, különféle jól ismert újságokban is támadásokat intéznek a szövetkezet ellen, sőt ilyen támadó cikkeket tartalmazó lapokat a kath. egyház vezető férfainak oly célzattal küldözgetnek meg, hogy a bizalmat az említett szövetkezet irányában megingassák.

Az ilyen fegyver amily nemtelen. épp oly hatástalan a kitűzött magasztos cél elérésének megakadályozására, mert az Orsz. Kath. Magyar Iskola-Egyesület teljes tudatában teljességének a legnagyobb körültekintéssel hozta létre az egyezményt a »Gazdik Biztosító Szövetkezetével«, mint oly intézményt, melynek működésében s vezetőinek egyéniségében teljes garanciát s emellett a legmesszebbmenő erkölcsi biztosítékot is látott arra nézve, hogy elérhető eredményeiben s így a r. kath. iskolák ügyének jobbrafordításában, sőtét háttérü mellékgondolatokban, akadályoztatásra soha nem talál.

MULATSÁG.

A 48-as népkör tánovigalma. A nagyváradai 48-as népkör táncestélyt rendező bizottsága dr. Olasz Béla biz. elnök elnöklété alatt elhatározta, hogy a kör által tartani szokott nyári tánovigalmát e hó 28-án fogja meg-

tartani a Sport-téren, mely zónapostával lesz egybekötve és a legtöbb képes levelezőlapot eladó postásleányok és a levelezőlapot kapó leányokat szép emléktárgyakkal fogja megjutalmazni a táncestélyt rendező bizottság.

NYILTTÉR.

Cirkusz Smiett

napokban kezd
meg előadásait

a Nagypiac-téren

Megnyilt!

A városligeti uszoda.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására juttatni, hogy modern berendezésű

uszodámat

a fürdő idényre megnyitottam. Ugy a nők, valamint a férfiak részére hidegkurát masszírozást első rendű szakértők végzik

tisztelettel

PANKOLICS KÁROLY

uszoda tulajdonos.

Igazságszolgáltatás.

A júniusi esküdek.

A napokban sorsolták ki a törvényszéken június hónapra a következő esküdeket:

Rendes esküdek:

Krúger Aladár dr. ügyvéd Nagyvárad, Udvardy Ö. Ignác rajztanár Nagyvárad, Andriska József fogyasztási eljáró Nagyvárad, Jánosy Lajos pénzügyi szántist Nagyvárad, Tóháty János kisbirtokos Székelyhid, Maár Lajos gazdatiszt Kisürögd, Csatáry István kereskedő Nagyvárad, Tassy József kisbirtokos Biharbóly, Szabó István ev. ref. lelkész Geszt, Zsugovics István szürszabó Berettyóújfalú, Kalenda János kereskedő Nagyvárad, Beressey György ipartestületi elnök Nagyvárad, ifj. Gróf Zichy Ödön nagybirtokos Gégeny, Kiss Ernő bérlő Kisháza, Kiss Károly kereskedő Nagyvárad, Marjai Ferenc földműves Bihar, Méhes Lajos földműves Bi-

har, Kenyeres János nagybérlő Szalonta, Mertz Károly borkereskedő Nagyvárad, Somogyi József tanító Okány, Vonyáska Ferenc kereskedő Belényes, Mihelyi Adolt ügyvéd Nagyvárad, Kiss Döme ügyvéd Nagyvárad, Gönczi Dániel ácsmester Székelyhid, Lovas István földbirtokos Ermihályfalva, Madarkai Tivadar gőzmalomtulajdonos Mezőkeresztes, Diamandi József bankhivatalnok Nagyvárad, Trajánovits Antal asztalos Nagyszalonta, Bereczky Lakos gabonakereskedő Nagyszalonta, Csete Mihály földműves Nagyszalonta.

Helyettes esküdek:

András Gusztáv gazdálkodó, Fodor Lajos kocsigyártó, Gitye József lakatos, Cseprega Miklós ács, Badar Béni szijgyártó, Németi Gáspár kőműves, Szücs Ferenc kovács, Fröhlich József mézeskalácsos, Bacsonyi Sándor bérkocsis, Fülöp Mihály lakatos.

REGÉNYCSARNOK.

TÉVUTON.

Regény.

Irta:

ALESSANDRO SCARPA.

(Folytatás.)

(68)

Brauerne a hazug sajnálkozás álcár vette fel s fejcsoválva állítá: mennyire komoly következményű lehet ez eset Zinka hírére nézve, ámbátor ő, a maga részéről semmi különöset nem talál egy ártatlan sétában, holdfénynél, valamely jó ismerős kíséretében.

Breuer ur, kit a Sterzl család soha számba nem vett, — a bárónő dolyfából, Zinka és Cecil azonban tisztán azért, mert valósággal fád, üres fejű, kérkedő egy ember volt, — a leggyonyorosabb mosolylyal erősíté, hogy »neki bizony a kis kalandornő szenteskedő modorával, ki oly merészen furakodott oly körökbe, melyekbe semmi szín alatt sem tartozik, soha, de soha sem tetszett.

Magatartását mindenkor helytelennek találta; Brancaloneo hercegnőre nézve bizonyára kellemetlen, hogy éppen az ő háza lón ily botrányos eset színhelyévé kiszemelve s jövőre okvetlenül óvatossabb lesz vendégei megválogatásában.

Gandry grófnő és Mrs. Fergusson furcsának találták a cikk irányát; nem mintha a botrány szószólói lettek volna! A világrt sem! Mert hiszen, ha ez így megy, az ember élete sem lehet többé biztonságban. Igaz, hogyha saját magukról volna szó, az újságíróknak legfeljebb valamit ki kellene gondolniok, mire Zinka esetében nem volt szükség — mert ő készen szolgáltatá az anyagot... Külömben elküldték a lapot minden ismerősüknek, azon megjegyzéssel: »Mennyire támogatja ez az eset gyakran hangoztatott véleményüket, hogy a római társaságnak utóvégre is óvatossabbnak kellene lennie az idegenek felvételét illetőleg.

Zinkát mindjárt elejétől fogva »gyanusnak« találták, mert hát, mi tagadás, ez nem az igazi világ!

E rágalmozó és merész beszéd hallatára, mit a két hölgy Vulpini Nária hercegnő jelenlétében bátorkodott hangoztatni, még pedig Kltnger tábornok műtermében, mely tudvalevőleg a társaság igen kedvelt találkozi helye volt, hol minden jelentékenyebb esemény, megbeszéltetett, — a hercegné a szó szoros értelmében, elsápadt a dühtől.

— En uri nő vagyok, hölgyeim — monda, — és mint az, oly eszmékben és meggyőződésekben nekedtem, melyeknek kizárólagosságáról magoknak még fogalmat sem alkothatnak.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatözsde határidői

— Délután 4 órakor. —

Budapest, június 2.

Buza május	50 kilogrammonként	11.60
Buza okt.	—	10.38
Rozs okt.	—	8.96
Zab májusra	—	—
Zab okt.	—	7.04
Tengeri máj. 1908.	—	6.85
Tengeri jul.	—	6.89

Ertéktözsde.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, június 2.

Osztrák hitelrészvény	—	631.25
Magyar hitelrészvény	—	748.—
Leszámitoló bank	—	743.75
Rimamurányi	—	561.50
Oztrák m. államvasuti részv.	—	692.25
Közuti vasut	—	552.—
Városi villamos vasut	—	269.—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1908. június 2.

Magyar arany járadék 4 száz.	—	111.50
Magyar koronajáradék 4 száz.	—	93.25
Magyar koronajáradék	—	82.75
Magyar földteherment. kötvény 4. sz.	—	93.50
Horvát-szlavon földteherment. kötvény	—	94.50
Magyar nyeresemény sorsjegy kölcsön	—	186.—
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy kölcsön	—	145.—
Oztrák járadék papirban	—	97.25
Oztrák járadék ezüstben	—	99.—
Oztrák járadék aranyban	—	116.50
Oztrák korona járadék	—	97.50
1860. osztr. államsorsjegyek	—	150.25
Oztrák magyar bankrészvény	—	1730.—
Magyar hitelbank-részvény	—	748.—
Oztrák hitelbank-részvény	—	631.50
Magyar hitelrészvény	—	689.50
20 frankos (Napoleonder)	—	19.09
Német birodalmi márka	—	117.62
London vista	—	240.—
Páris vista	—	95.50
20 márkás arány	—	23.51

SZERKESZTŐI PÓSTA.

Tudósítók. Felkerjük önöket, sziveskedjenek tudósításaikat délután 5 órakor telefonon bemondani. Előbb ugyanis nem találna bent minket az értesítés. Sziv. üdv.

A szerkesztésért felelős

Dr. VUCSKICS GYULA.

M. kir. államvasutak üzletvezetőség Kolozsvárt.

10048—1908. sz. IV.

Pályázati hirdetmény.

(Vízállomási berendezés és fűtőházi vízvezeték szállítása iránt.)

A magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége részére a M.-Vásárhelyi vízállomási berendezés kibővítéséhez új víztartány s csövezeték nemkülönbén fűtőházi vízvezeték berendezés szükségeltetik, melynek szállítására és M.-Vásárhely vízállomáson leendő felszerelésére ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk.

A vízállomási gépészeti berendezésének szállítására nézve általában mértékadó a magyar királyi államvasutak erre vonatkozó szabványrajzai, továbbá a m. kir. államvasutaknál érvényben álló 122291—97. sz. általános szállítási feltételek és a m. kir. államvasutak fel-

tótfüzereinek idevágó pontjai, illetőleg a 77557—902. sz. különleges szállítási feltételek.

Ugy az általános, valamint a különleges szállítási feltételek és feltétfüzetek a magyar kir. államvasutak valamennyi üzletvezetőségénél a hivatalos órák alatt naponként megtekinthetők, vagy a m. kir. államvasutak budapesti nyomtatványtárában a megállapított 50, illetve 30 fillér egységár előzetes lefizetése mellett megszereshetők.

Ha a szállítási feltételek a nyomtatványtárhoz posta útján kéretnek, úgy a kívánt feltételek száma és tárgya pontosan megjelölendő, mely esetben a fent említett eladási áron felül azok bérmentes elküldéséhez a szükséges 20 fillér postadíj is beküldendő a nyomtatványtárnak.

A vonatkozó szabvány, illetve tervrajzok a hivatalos órák alatt a kolozsvári üzletvezetőség vontatási osztályában is megtekinthetők, a hol a pályázati felhívás is a kellő példányokban díjtanul kapható.

A pályázati felhívás alapján kiállított és egy koronás magyar okmánybéllyel ellátott ajánlat lepecsételve »Ajánlat 10048—908 számhoz« vizáramos berendezés kiegészítésének szállítása iránt »f. évi június hó 12-én déli 11 óráig« az üzletvezetőség I. osztályához beküldendő.

Bánatpénzben az ajánlott összeg értékének 5 százaléka készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban folyó évi június hó 11-én déli 12 óráig teendő le az üzletvezetőség gyűjtőpénztárában, mely összeg a nyertes ajánló által az általános szállítási feltételek 6. §-a alapján az erre vonatkozó felszólításra 10 százalékos óvadékra lesz kiegészítendő.

Az ajánlatok feletti végleges döntés azok felbontásától számított négy héten belül fog az illetőkkel közöltetni.

A pályázati felhívásban közölt feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyek nem a kitűzött határidőig érkeznek vagy táviratilag tételnek, vagy melyekre az előírt bánatpénz le nem tételre figyelembevétel egyáltalában nem igényelhetnek. Továbbá pótajánlat vagyis olyan, mely a benyújtásra kitűzött idő után érkezett be, semmi szín alatt s még az esetben sem vehető figyelembe, ha az ajánlat előbről volna is keltező. Minden ajánlatról feltételeztetik, hogy az illető szállítási feltételeket ismeri és azokra határozománzáit magára nézve kötelezőnek elfogadja.

A magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége fenttartja magának a jogot, hogy az ajánlatot közt tekintet nélkül az árra, szabadon választhasson.

Kolozsvár, 1908. évi május hóban.

A magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége.

474—1908. számhoz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a Nagyvárad városi kir. járásbíróságnak 1908. évi V. V. 25. számú végzésével dr. Krüger Aladár ügyvéd által képviselt Povazsán József felperes részére Roszlay István alperes ellen 163 kor. 89 fill. követelés és járul. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1016 koronára becsült ingóságokra a Nagyvárad városi kir. járásbíróság fenti számú végzése folytán az árverés elrendeltetik, annak a felülfoglaltatott követelése erejéig s amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán, Nagyváradon, Lukács György-utca 16. számú házban leendő megtartására határidőül 1908. év június hó 3. napjának délután 4 órája tűztek ki, mikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legelőbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki-

nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott kiküldöttnél vagy írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Nagyváradon, 1908. évi május 19.

Várnai Henrik,
kir. bir. végrehajtó.

Hirdetmény.

melylyel a nagyvárad városi vasút részvénytársaság részvényeseit Nagyváradon 1908 évi június hó 20-án d. e. 9 órakor (a kereskedelmi és Iparkamara disz termében) tartandó

rendes évi közgyűlésére

meghivja.

Tárgysorozat.

1. Az igazgatóság jelentése az 1907. évi üzletéről és indítványai a mérleg, zárószámadások, jutalék és osztalék tárgyában.
2. A felügyelő-bizottság jelentése az igazgatóságtól előterjesztett zárószámadásokról és mérlegről, valamint a nyereség felosztását tárgyozó indítványának megvizsgálásáról.
3. Az előző tárgyak és az igazgatóságtól és felügyelő bizottságtól kért felmentvény iránti határozathozatal.
4. Az igazgatóság indítványa az alaptőkének az engedélykirati II. függelék alapján való felemelésére és az alapszabályoknak ezzel kapcsolatos módosítása iránt.
5. Az igazgatóság indítványa az Össi—váradvelencei összekötő h. é. vasut 2678 drb. elsőbbségi és 1126 drb. törzsrészvényeink megvétele iránt és ennek megfelelőleg a társasági alaptőke további felemelése és majdani alapszabályok módosítása iránt.
6. Igazgatósági tagok választása.
7. A felügyelő-bizottság választása.
8. A felügyelő-bizottság tiszteletdíjának megállapítása.

Mindazok a részvényesek, akik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak tartoznak részvényeiket, illetőleg élvezeti jegyeiket a nem esedékes szelvényekkel a közgyűlés napját megelőző 8 nappal Budapesten a Magyar Vasuti részvénytársaságnál V. Sas-utca 1. vagy Nagyváradon a társaság pénztárában térítvény mellett letenni, amely a közgyűlésen való részvételre jogosító igazolványul szolgál. A részvényest a közgyűlésen 20—20 letett részvény, illetőleg élvezeti jegy után egy-egy szavazat illeti meg.

Mérleg.

Vagyon: Vasepitési számla 5186400 K. Uj beruházások 217150 kor. — Anyagkészlet 7966240 kor. Tartalékalap értékpapirjai 100000 kor. Pénztári és raktári maradványok: 6532313 kor. Biharmegyei bank 46553 kor. Atmeneti tételek 1072509 kor. Adóssok 34028259 kor. Összesen: 4.046.09621 kor.

Teljes: Részvénytőke számla 2.116.400 kor. Elsőbbségkötvények 1.064.200 kor. Kisorsolt elsőbbségi kötvény számla 5800 kor. Beruházási tartalékalap 11.908.12 kor. Tartalékalap: 52513 kor. Értékcsökkenési tartalékalap 1000 kor. nyugdíj és segélyalap 86130 kor. Beváltatlan részvény szelvény számla 315 kor. Beváltatlan elsőbbségi kötvény szelvény számla 2394440 kor. Elfogadványok 217150 kor. Hitelzések 37645222 kor. Nyereség egyenlegül 127.53995 kor. Összesen 4.046.09621 kor. Nagyvárad, 1907. december 31.

Az igazgatóság.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk. Nagyvárad, 1908 június hó.

A felügyelő-bizottság.

Magyar királyi államvasutak.

129024—908.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága budapesti északi főmuhelyi és miskolci szertáraiban az 1908 év első év harmadában feleslegesként összegyűlt s jelenleg készletben levő különböző ócska fémanyagokat értékesíteni óhajtván, ezek eladása céljából nyilvános pályázatot hirdet.

A vevő köteles a neki eladott mennyiségeket a felszólítás vételétől számítva 4 nap alatt a szertártól okvetlenül átvenni és a szertárból eltávolítani.

Az ajánlati árak az anyagoknak az illető szertárban való átadása, illetve átvétele mellett értetnek, vasuti kocsiba való felrakásukról és továbbszállításukról a vevő tartozik gondoskodni. Esetleges csomagolási költségek szintén a vevők által viselendők.

A pályázni kívánók kéretnek, hogy egy koronás magyar okmánybéllyel ellátott, sértetlen és lepecsételt borítékban tett ajánlataikat a magyar királyi államvasutak igazgatóságának anyag és leltár beszerzési szakosztályában (IV. Andrassy ut 73 sz. II. em. 43 ajtó) a következő címmel »Ajánlat ócska fémanyagok megvételére« 129024—908 számhoz 1908 évi június hó 25-ének déli 12 óráig benyújtani sziveskedjenek, amikor is azok ugyanott felbontatni és felolvasatni fognak, megjegyezvén, hogy a verseny tárgyaláson az ajánlattevők vagy azok igazott képviselői is jelen lehetnek.

Az ajánlatok kizárólag az ezen célra rendelt és az említett anyag és leltárbeszerzési szakosztálynál egy példányban ingyen kapható úrlapon, ennek rovatainak pontos kitöltése mellett állítandók ki. Az ajánlati ár számokkal és szóval irandó be. Az ajánlattevők az ócska anyagok eladására vonatkozó és 122291—96. sz. a fennálló feltételeket magukra nézve kötelezőknek elismerni és azt 60 fillér magyar kir. okmánybéllyel, saját és két tanu aláírásával ellátva ajánlataikhoz csatolni tartoznak. Ezen feltételek nyomtatványtárunkban példányonként 30 fillérért megszerezhetők, vidékieknek pedig a nyomtatványtárhoz intézendő írásbeli megkezdésre és az érte járó 30 fillér és 20 filléres posta bélyeg beküldése ellenében postán megküldetnek.

Bánatpénzképen a megvenni szándékoló anyag értékének 6 százaléka az ajánlat benyújtására kitűzött határnap előtt egy nappal déli 12 óráig készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban főpénztárunknál letendő.

A bánatpénzt az ajánlattal egy borítékban beküldeni nem szabad, annak letétele azonban az ajánlaton felemlítendő.

A bánatpénz letételét igazoló jegy nem csatolandó az ajánlathoz, hanem az ajánlattevő birtokában marad.

Bánatpénz vagy fent idézett aláírt feltét fűzet nélkül ugyszintén elégtelen bánatpénzzel, nem az előírt úrlapon tett le nem pecsételt, nem sértetlen borítékban vagy elkésve beérkezett és távirati uton tett ajánlatok, valamint olyanok, melyek ezen pályázati hirdetményben foglaltaktól eltérő feltételeket tartalmaznak és melyekben javítások vagy vakarások fordulnak elő figyelembe vétetni nem fognak. Pótajánlat egyáltalában nem bocsátatnak tárgyalás alá. Az ajánlattevő ajánlatával, annak benyújtásától számítva három hétig visszavonhatatlan kötelezettségben marad.

Az ajánlatok tetszés szerinti tételekre és részmenyiségekre is szolhatnak, de a magyar királyi államvasutak igazgatósága is fenttartja magának azt a jogot, hogy tetszés szerinti tételeket és részmenyiségeket engedhessen át, melyet ajánló, ha csak az ellenkezőt ki nem kötötte elfogadni tartozik. A magyar királyi államvasutak igazgatósága fenttartja magának, továbbá azt a jogot, hogy az ajánlatok közül tekintet nélkül az ajánlati árakra szabadon választhasson, és hogy végre a cél elérésére másféle intézkedéseket is tehessen.

Budapest, 1908 május havában.

Az igazgatóság.

Nádor és Groszfeld cipőgyárát

Bejárat Torna-utca 5. Nagypiac-tér (Wégner-házba) helyezte át. Helybeli és vidéki telefon 63. 214

A NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS TAKARÉK-PÉNZTÁR JELZÁLOGKÖLCSÖNEI.

A Nagyszebeni Általános Takarékpénztár (Nagyszében) ad félévi tőkét és kamatokat magukban foglaló egyenlő részletekben teljesen törleszhető jelzálogkölcsonöket és pedig 10, 15, 18, 23, 25, 27 $\frac{1}{2}$, 32, 35, 40, 41, 44 $\frac{1}{2}$, 50 évi törlesztésre.

Kölcsönkérvényeket elfogad: **Breitenstein Frigyes, Bethlen-utca 9.**, ki egyszersmind bővebb felvilágosítást is nyújt.

170

SIRUP-PAGLIANO a legjobb vértisztítószer. Feltalálója Girolamo Pagliano florenzi tanár, 1838 óta állítja elő. Sirup Girolamo Pagliano a legjobb és legbiztosabb hashajtószer, mely 1888 óta sok ezer családnál a legjobb eredménnyel használtatik. Orvosi rendelethez minden jobb gyógyszerárban kapható. Megszünteti a székrekedést s annak következményeit, mint vértörölődés a fejbe stb., előmozdítja az anyagcserét s vértisztítóan hat bőrkiütések, csúsz, köszvényénél stb. Megrendelések intézendők: Girolamo Pagliano tanár, Florenz (A. 48.) Via Pandolfini. Elismerő leveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselőség: Dr. F. Herzig, Wien, VII. (A. 48.) Mariahilferstrasse 48. Gyógyszertárak főlelakatként kedvező feltételek mellett kerestetnek.

255 1—9

Aranyozó!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **szalon és templom aranyozó műhelyemet Nagyvárad, Kossuth L. u 3. sz.** Biharmegyei Takarékpénztár épületéből

Rákóczi-ut (Fő-utca) 7. sz. az Orsolya szűzek új bérpalotájába helyeztem át.

Midőn ezt becses tudomására hozom mélyen tisztelt megrendelőimnek, legyen szabad megemlítenem, hogy elvállalok rajz szerint egyszerű kiviteltől a legdiszesebb kivitelig; Oltárokat, szent sirokat, iccon osztászatokat, templom berendezési részeket tatarozásokat. Továbbá szalon-butor, kávéház, torony-tetőzet, sirköbetük, tükör és kép keret aranyozását, azonkívül minden e szakmába vágó munkák készítését, javítását, valamint szobrok kijavítását, és festését.

Ezután is minden törekvéssel oda-fogok hatni, hogy nagyon tisztelt pártfogóimat és megrendelőimet meglegedésére szolgáljam ki és maradtam b. megerendelését kérve, kiváló tisztelettel

GYÖRY JÁNOS

szalon és templom aranyozó.

Kivánatra költségvetést készítek, vidékre saját költségemen utazok, hogy a felvállalandó munkát megtekintsem.

231

Magyar királyi államvasutak Igazgatósága.

85318—908.

Hirdetmény.

(Személyzeti (regie) jegyek életbeléptetése az osztrákmagyar határforgalomban.)

A magyar királyi államvasutak igazgatóságától veit értesítés szerint az osztrák-magyar személyforgalomban 1903. évi október hó 1-től érvényes IV-ik személy díjszabási füzethez t. évi május hó 1-én pótlólag lép életbe, mely a magyar, osztrák és bosnyák-hercegovinai vasutak alkalmazottai részére a magyar kir. és az osztrák államvasutak határszéli állomásainak egymásközi forgalmában érvényes személyzeti (regie) jegyek árait tartalmazza.

A pótlap a magyar királyi államvasutak díjszabás elárusító irodájában (Csengeri-utca 33.) 10 fillérért kápható.

Budapest, 1908 április 4.

Az igazgatóság.

Fülöp István Európa szállodája.

Nagyvárad legkellemesebb látogatott, szórakozó helye. Most nyílt meg az **Európa remek herthelyisége.** Kiváló egészséges hegyi levegő. Villamos megállóhely. Telefon. Naponta pompás **eigányzene.** A vendéglős saját te mész, kivitűnő borralval, finom Dréher sörrel szolgál a közönségnek. Elsőrendű konyha. A szoba árak igen mérsékelték. Az előkelően berendezett szállodát és a gyönyörű kerthelyiséget ajánljuk a közönség figyelmébe.

SEBŐTÍMRE

könyv-, zenemű-, papír-
írószerszerkeskedő ajánlja
dusan felszerelt raktárát a

magyar német francia és angol iro-
dalom összes termékeiből, nemkülönben dus választéku raktárát

papír és írószerekben

legjutányosabb árak mellett.

Pontos kiszolgálás.